

ב"ל (נצרת) 2610-09 - שולי פרץ נ' המוסד לביטוח לאומי

ב"ל (נצרת) 2610-09 - שולי פרץ נ' המוסד לביטוח לאומי מחוזי עבודה נצרת

ב"ל (נצרת) 2610-09

שולי פרץ

נגד

המוסד לביטוח לאומי

בית הדין האזורי לעבודה בנצרת

[17.01.2013]

כב' הנשיאה ורד שפר

נציג ציבור (עובדים) מר יצחק רז

נציג ציבור (מעבידים) מר מוחמד גנאים

פסק דין

1. התובעת נפגעה בתאונת דרכים ביום 25.12.08 (להלן: "התאונה").

הנתבע הכיר בתאונה כתאונת עבודה שהסב לתובעת כאבי ראש בלבד.

תביעת התובעת להכיר בפגיעות הנוספות בגב ובצוואר כקשורות לתאונה נדחתה על בסיס גישת הנתבע בדבר העדר

קשר סיבתי בין התאונה לבין הליקויים הנוספים הנטענים.

מכאן התביעה שבפנינו.

2. תביעה זו, למעשה, תוכרע להלן בשנית לאחר שכבר נדונה בפני בית דין זה, וזאת ע"י מותב בראשות כב' השופטת

קציר, אשר הוחלף במוותב זה, מאחר וכב' השופטת קציר כבר אינה מכהנת בבית דין זה.

לפיכך, ולמען הסדר והנוחות, נחזור ונפרט להלן את השתלשלות ההליכים בענייננו.

3. ההכרעה הראשונה של בית הדין בתיק זה התבססה בעיקרה על קביעת מומחה רפואי שמונה בהסכמת הצדדים

לחוות דעתו בשאלת הקשר הסיבתי בין הליקויים מהם סובלת התובעת בגב ובצוואר לבין האירוע.

4. להלן העובדות הרלבנטיות, כפי שהונחו כתשתית בפני המומחה הרפואי שמונה ע"י בית הדין -

"א. התובעת ילידת שנת 1977.

ב. התובעת עובדת בתור שכירה בבנק הפועלים.

ג. ביום 25.12.08 בדרכה מבית הוריה לכיוון עבודתה, אירעה לתובעת תאונת דרכים.

ד. ביום 27.01.09 הגישה התובעת תביעה לנתבע להכרה בתאונת הדרכים שאירעה לה כתאונת עבודה.

- ה. ביום 24.02.09 הכיר הנתבע בתביעה ואישר את כאבי הראש בלבד כקשורים לתאונה.
- ו. התובעת טוענת, כי הפגיעה בצווארה ובגבה התחתון הינם כתוצאה מתאונת הדרכים, בעוד שב"כ הנתבע טוענת, כי מדובר בתהליך תחלואתי בלבד.
5. ביום 09.05.10 ניתנה החלטה לפיה נתבקש המומחה שמונה מטעמו של בית הדין, דר' אלכסנדר ברוסקין, לתת חוות דעתו בתביעה הנדונה, בהתאם לעובדות שנקבעו, ולהשיב על השאלות הבאות
- "א. מה היא המחלה שאובחנה בגב ובצוואר של התובעת סמוך לאחר יום האירוע ב- 25.12.08?
- ב. האם קיים קשר סיבתי כלשהו בין תאונת הדרכים בו הייתה התובעת מעורבת ביום 25.12.08 לבין הופעתה של המחלה או המחלות דלעיל, במועד שהופיע (גם אם הוחמר מצב המחלה או שהוחש בואה של התפרצותה עקב אירועי יום האירוע - כל אחד מאלה מהווה קשר סיבתי כאמור)?
- ג. אם התשובה לשאלה ב' היא חיובית - האם לאירועים בעבודה ביום 25.12.08 הייתה השפעה פחותה בהרבה מהשפעת מצבו הבריאותי של התובעת (גורמי סיכון שקיננו בה, לפני ו/או אחרי, במנותק מאירועים בעבודה) - על הופעת ו/או החמרת המחלה במועד שהופיעה, או לאו?"
6. בחוות דעתו, בהשיבו על השאלות הנ"ל, קבע דר' ברוסקין כי לדעתו קיים קשר סיבתי בין הליקוי ממנו סובלת התובעת בצוואר לבין התאונה. להלן עיקר קביעותיו:
- "א. המחלה שאובחנה אצל התובעת הינה כאבי צוואר וראש עם הקנה לכתפיים כתוצאה מפריצת דיסקוס ברמה C5-C6. בבדיקת CT של עמוד השדרה הצווארי מהתאריך 6.5.09 ניתן לאבחן פריצת דיסקוס אחורית אקסצנטרית לצד שמאל ברמה C5-C6. כמו כן אובחנו בלטים פיסקאליים בכל הרמות בעמוד השדרה הצווארי. בבדיקת MRI של עמוד השדרה הצווארי מהתאריך 6.7.09 אובחנה פריצת דיסקוס ברמה C5-C6 עם סימני לחץ על חוט השדרה.
- ב. לפי דעתי קיים קשר סיבתי בין הופעת הכאבים בצוואר לבין התאונה מהתאריך 25.12.08, למרות שבתאריך 21.4.97 היתה כבר מעורבת בתאונת דרכים שבה נחבלה בצווארה וגבה התחתון. מאז אותה תאונה משנת 97 לא נרשמו תלונות על כאבי צוואר חוץ מרישום אחד בשנת 2007 שבו אובחן לתובעת טורטיקוליס - כיווץ שרירי הצוואר. כמו כן, אין כל רישום על בדיקת הדמיה שבוצעה טרם התאונה משנת 2008.
- ג. לא מצאתי במסגרת המסמכים תיעוד על מנגנון התאונה. מנגנון זה הינו קריטי בשיוך הפגיעה בעמוד השדרה הצווארי, דבר שאינו נפוץ אצל אישה בעשור ה-4 לחייה.
- כמו כן, התובעת עברה תאונה בשנת 1997, גם כאן אין לי תיעוד אובייקטיבי לגבי מנגנון התאונה. בחוסר הנתונים הללו ועל סמך הנתונים שכן עמדו בפניי, לדעתי, לתאונה קיימת השפעה מלאה על התפתחות הכאבים בצוואר כתוצאה מפריצת הדיסקוס גדולה ברמה "C5-C6"
7. בחוות דעתו המשלימה שניתנה לאחר שהופנו אליו שאלות הבהרה, השיב כי לדעתו לא קיים קשר סיבתי כלשהו בין הפגיעה בגב תחתון לבין התאונה. להלן השאלות והתשובות עליהן, בהתאמה -

- "א. מהי המחלה שאובחנה בגבה התחתון של התובעת סמוך לאחר האירוע מתאריך 25.12.08? סמוך לאחר האירוע לא אובחנה לתובעת כל בעיה בעמוד השדרה המותני. העדות הראשונה בתיק הרפואי לכאבי גב תחתון הינה משנת 2010, היינו שנה וחצי לאחר התאונה. לתובעת אובחנו כאבי גב תחתון כתוצאה מדיסקופאטיה וכתוצאה מקשרי שמורל ברמות L4-L5 - L5-S1.
- ב. האם קיים קשר סיבתי כלשהו בין תאונת הדרכים בה הייתה התובעת מעורבת בתאריך 25.12.08 לבין הופעת המחלה/לות הנ"ל במועד שהופיעה/ו (גם אם הוחמר מצב המחלה או שהוחש בואה של התפרצותה עקב אירועי יום האירוע - כל אחד מאלה מהווה קשר סיבתי כאמור)?
- לפי דעתי לא קיים כל קשר בין התאונה מהתאריך 25.12.08 לבין מצבה של התובעת בעמוד השדרה המותני. בכל התקופה הקרובה לתאונה לא נמצאו עדויות והתובעת אף לא התלוננה על כאבי גב תחתון כתוצאה מהתאונה.
- ג. אם התשובה לשאלה 2 היא חיובית - האם לאירועים בעבודה מתאריך 25.12.08 הייתה השפעה פחותה בהרבה מהשפעת מצבה הבריאותי של התובעת (גורמי סיכון שקיננו בה לפני ו/או במנותק מהאירועים בעבודה) על הופעת ו/או החמרת המחלה במועד שהופיעה אם לא?
- כפי שציינתי לא קיים כל קשר לתאונה מהתאריך 25.12.08 ולמצבה בעמוד השדרה המותני. לתובעת אובחן תהליך מולד או תחלואתי בעמוד השדרה המותני ודיסקופאטיה שלא על רקע טראומטי בעמוד השדרה המותני, והוא זה שהשפיע על מצבה בצורה בלעדית.
8. בתשובותיו לשאלות הבהרה נוספות, חזר המומחה על קביעותיו והשיב כדלקמן -
- "א. המקום היחיד בו צוין כי התובעת מתלוננת על כאבי גב תחתון היה בבדיקה במרפאות חוץ של המרכז הרפואי רבקה זיו ע"נ נירוכירורג. בבדיקות אלה בניגוד לבעיות בעמוד השדרה הצווארי, לא אובחן כל ממצא פתולוגי בגב התחתון. הבדיקות נערכו בתאריכים שצוינו בשאלה.
- ב. אכן קיים רישום על כאבים בעמוד השדרה הצווארי והמותני מהתאריך 4.6.09 אולם שנית, לא אובחן כלל ממצא פתולוגי בעמוד השדרה המותני.
- ג. עובדה זו נכונה. לאחר תאונת הדרכים התובעת סבלה מכאבים בכל חלקי גופה - ראש, סחרחורת, ירידה בשמיעה, כאבים עמוד שדרה צווארי, כתפיים, ידיים ובין היתר גם בגב תחתון וברגל שמאל.
- ד. אכן לא היו תלונות על כאבי גב תחתון טרם התאונה.
- ה. נכון. אולם גם לא אובחנה כל מגבלה בעמוד השדרה המותני גם לאחר התאונה.
- ו. טענה זו אינה נכונה. בבדיקת C.T של עמוד שדרה המותני מתאריך 5.5.10 (שנה וחצי לאחר התאונה) אובחן לתובעת דיסק מסוייד (ממצא התפתחותי רב שנים ולא טראומטי) ברמה L5-S1. אובחן לתובעת בלט דיסקאלי ברמה שונות (ממצא התפתחותי). כל הדברים הללו - מקורם אינו מאירוע טראומטי ואין כל קשר לאירוע מהתאריך 25.12.08.
- ז. למצבה האורתופדי בעמוד השדרה המותני אין כל קשר לתאונה מיום 25.12.08, זאת להבדיל מהממצא הברור בעמוד השדרה הצווארי שנפגע ישירות מהתאונה. לתובעת מצב ניווני ישן בעמוד השדרה המותני, שלא החמיר ולא נגרם כתוצאה מהתאונה".

9. בהתאם לקביעות המומחה דלעיל, הודיעה ב"כ הנתבע על הסכמת הנתבע לקבל את התביעה באופן חלקי ולהכיר בפגיעת התובעת בצוואר כפגיעה בעבודה, ואילו לדחותה ככל שהיא נוגעת לעמוד שידרה מותני.

10. בפסק הדין מיום 03.07.11 אימץ בית הדין את קביעות המומחה דלעיל, ובהתאם נתקבלה תביעת התובעת בחלקה. לעומת זאת נדחו טענות ב"כ התובע כפי שהובאו בסיכומים שהוגשו מטעמו, ולפיהן התבקש למנות מומחה רפואי אחר ו/או נוסף ולחלופין שלא לאמץ את קביעת המומחה בעניין הפגיעה בעמוד השדרה המותני. להלן נביא את הדברים כפי שהובעו באותו פסק דין -

"באת כוח התובעת הגישה בקשה לבית הדין ביום 21/6/11, למנות מומחה רפואי אחר ו/או נוסף ולחלופין סיכמה את טענותיה בתיק.

שאלות הבהרה הינן למעשה חזרה בסגנון שונה על השאלות שהועברו כבר למומחה ואשר כולן נענו במסגרת חוות דעתו מיום 26/1/11.

הטענה כי המומחה מקובע בעמדתו בדבר העדר קשר סיבתי בין התאונה ובין הפגיעה בעמוד השדרה מותני, תוך התאמת נימוקיו לסתירות, עימן כביכול עומת, אין לה כל בסיס עובדתי. המומחה הסביר בחוות דעתו, כי אומנם התובעת התלוננה על כאב גב תחתון וכאבים ברגל שמאל מיד אחרי התאונה, אולם מדובר בתובעת שנפגעה בתאונת דרכים ולכן סבלה מכאבים בכל חלקי גופה, אבל במועד התאונה לא היתה כל אבחנה רפואית על מגבלה כלשהי בעמוד השדרה המותני. כמו כן, לא אובחן כל ממצא פתולוגי בעמוד השדרה מותני גם בתאריך 4/6/09. האבחון המשמעותי הראשון היה למעשה בעקבות בדיקת C.T של עמוד שדרה מותני מתאריך 5/5/10, כאשר שם אובחן בלט דיסקלי ברמות שונות ב-L5-S1, כאשר מדובר בדיסק מסוייד, שהינו ממצא התפתחותי לאורך שנים ואינו בגדר ממצא טראומתי. לדעת המומחה התובעת סובלת מממצא ניווני ישן בעמוד השדרה מותני שלא החמיר וגם לא נגרם כתוצאה מתאונת הדרכים מיום 25/12/08.

בנסיבות אלה הבקשה למינוי מומחה אחר ו/או מינוי מומחה נוסף - נדחית בזאת.

לאור חוות דעת המומחה אני קובעת כדלקמן:

ביום 25/12/08 סבלה התובעת מפריצת דיסקוס ברמה C5-C6, אשר גרמה לכאבי צוואר וראש עם הקרנה לכתפיים. מדובר באירוע טראומתי בעמוד השדרה הצווארי, אשר נפגע ישירות מהתאונה.

על כן קיים קשר סיבתי רפואי משפטי בין הופעת הכאבים בצוואר לבין התאונה בדרך לעבודה.

על כן, הפגיעה בעמוד השדרה הצווארי ופריצת הדיסקוס ברמה C5-C6 הינה בגדר תאונת עבודה כמשמעותה הביטוח הלאומי.

התובעת רשאית להגיש תביעה לנתבע לקביעת דרגת נכות מהעבודה בגין אירוע זה.

באשר לפגיעה בעמוד השדרה המותני - לא נתגלו בגינו כל ממצאים פתולוגיים בגב התחתון סמוך למועד התאונה ב-25/12/08. רק בתאריך 5/5/10 אובחן לתובעת דיסק מסויד ברמה L5-S1, שהינו ממצא התפתחותי לאורך שנים ולא טראומתי. היות ומדובר במצב ניווני ישן בעמוד השדרה מותני, שהינו תהליך מולד או תחלואתי בעמוד השדרה המותני ודיסקופאטיה, שהינו שלא על רקע טראומטי בעמוד השדרה המותני, והוא זה שהשפיע על מצבה בצורה בלעדית.

בנסיבות אלה הבעיה של התובעת בעמוד השדרה מותני נובעת אך ורק על רקע שינויים ניווניים ותחלואתיים של התובעת עצמה וללא כל קשר סיבתי רפואי ו/או משפטי לתאונת הדרכים מיום 25/12/08.

על כן התביעה בקשר לפגיעה בעמוד השדרה המותני - נדחת בזאת".

11. התובעת ערערה על פסק הדין לבית הדין הארצי לעבודה (עב"ל 36284-09-11, ניתן ביום 09.05.12), ושם ניתן תוקף של פסק דין להסכמת הצדדים, לפיה הוחזר עניינה לבית הדין האזורי למינוי מומחה נוסף. הסכמת הצדדים באה למעשה בעקבות הסכמת ב"כ הנתבע שהודיעה כי "לאור מימצאי הסי. טי מיום 5.5.10 אני מסכימה למינוי מומחה נוסף בשאלת הקשר הסיבתי הרפואי בין תאונת הדרכים אותה עברה המערערת ביום 25.12.08, שהוכרה כתאונה בעבודה, לבין הפגיעה בגב תחתון".

12. בהחלטה מיום 21.05.12 מונה דר' לב לפידוס כמומחה רפואי נוסף מטעם בית הדין, תוך שהתבקש לחוות את דעתו בשאלת הקשר הסיבתי הרפואי בין תאונת הדרכים לבין הפגיעה בגבה התחתון של התובעת, וזאת על בסיס התשתית העובדתית שתוארה לעיל, לרבות בדיקת ה - C.T מיום 05.05.10.

13. בחוות דעתו השיב דר' לפידוס בשלילה לשאלה האם קיים קשר הסיבתי רפואי בין תאונת הדרכים לבין הפגיעה בגבה התחתון. בהקשר זה הסביר דר' לפידוס כי בהתאם לממצאי בדיקת ה - CT מיום 05.05.10, "נמצא בלט-פריצה של הדיסק הבין חוליית L4-5 הגורם להטבעה של גבולו האחורי על השק הטקאלי, פריצה של הדיסק הבין חוליית S1-5L, גורמת להטבעה של גבולו האחורי על השק הטקאלי. הסתיידות גסה בחלק האחורי של הדיסק. קישוריות על שם "שמורל" במספר חוליות.

במילים אחרות, מדובר על תהליך ניווני אשר מתרחש בעמוד השדרה מתני ומתבטא בבלט או פריצת דיסק עם סימנים לחץ על שק הטקאלי, שק שעוטף את החוט השדרה ושורשים שיוצאים ממנו. קישוריות על שם "שמורל" גם ביטוי לתהליך ניווני בחוליות".

דר' לפידוס סיכם את ממצאיו כדלקמן -

"גב' פרץ שולי, ילידת 1977, נפגעה בתאונת דרכים ביום 25.12.2008. אחרי התאונה פעמים רבות פנתה למיון ומרפאות עם תלונות על כאב ראש, צוואר, סחרחורות, אבל רק כעבור 7 ימים בפעם הראשונה התלוננה על כאב גב תחתון. בהמשך היו פניות רבות לבדיקת רופא. בכל פניה היו תלונות דומות אבל אף פעם תלונה על כאב גב תחתון לא הייתה דומיננטית ולפי רשומים בתיק הרפואי לא צוין חסר נירולוגי. בבדיקת CT SCAN של ע"ש מתני מיום 05.05.2010 הממצאים פתולוגיים מתאימים לתהליך ניווני אשר מתרחש בע"ש מתני. במילים אחרות מדובר על תהליך תחלואתי ולא חבלתי.

בסקירת ספרות הרפואית הקשורה לפגיעה ומחלות ע"ש לא נמצאו הוכחות לקשר בין חבלות לע"ש ובין פריצות דיסקים. יש רק מספר קטן של מאמרים המציגים מקרים ספורים - CASE REPORT, של שברים קשים בע"ש או פריקות של חוליות מלווים בפריצת דיסק. מקובל בספרות רפואית שפריצת דיסק בע"ש הינה תוצאה של תהליך ניוונים בדיסק עצמו.

בהתאם לכל האמור לעיל, בהתייחס לשאלה אשר התבקשתי לענות עליה, בהחלטה מיום 21.05.2012: בעניין הקשר הסיבתי הרפואי בין תאונת הדרכים אותה עברה התובעת ביום 25.12.2008, שהוכרה כתאונת עבודה, לבין הפגיעה בגבה התחתון, התשובה הינה שלילית, קרי אין קשר סיבתי בין התאונה לבין הפגיעה הנ"ל, קרי למחלה ע"ש בה לוקה התובעת".

14. בחוות דעתו המשלימה שניתנה על דרך של מתן מענה לשאלת ההבהרה שהופנתה אליו ביחס לאפשרות כי אירוע תאונת הדרכים גרם להחמרה במצבה הרפואי של התובעת, השיב דר' לפידוס כדלקמן - "מהתיק הרפואי של גב' פרץ עולה, כי בכל פניותיה הרבות לרופאים, אחרי קרות התאונה הנ"ל, התלונה בגין כאב גב תחתון מעולם לא הייתה דומיננטית בין יתר המחששים שציינה.

כמו כן, אין התאמה ברורה בין התלונות של גב' פרץ - כאב גב תחתון עם הקרנה לרגל שמאל, לבין ממצאים אובייקטיביים - ואף לא צוין מעולם חסר נוירולוגי, וממצאים בטומוגרפיה ממוחשבת של ע"ש מתני - בלט או פריצת דיסק בגובהים L4-5, L5-S1, ללא לחץ על שורשים בצד שמאל.

השינויים הנ"ל מתפתחים במשך זמן רב ולא קשורים לתאונה מיום 25.12.2008. בתיק הרפואי של גב' פרץ אין ממצאים המצביעים על החמרה במהלך מחלת עמוד שדרה אחרי התאונה. לאור האמור לעיל, להערכתי התאונה אשר התרחשה ביום 25.12.2008 לא גרמה להחמרה במהלך מחלת ע"ש מתני של גב' שולי פרץ".

15. מטעם ב"כ התובעת הוגשו סיכומים משלימים, במסגרתם יצא במידה רבה כנגד קביעות המומחה, תוך שטען כי לגישתו קיימת הצדקה עובדתית ומשפטית לסטות ממסקנות דר' לפידוס שבחוות דעת. לגישתו, קביעת המומחה המבוססת בין היתר על בדיקת ה-CT, ולפיה לא מדובר בממצא על רקע טראומטי אינה ברורה, זאת ומאחר וכעולה מתיקה הרפואי של התובעת, כי היא לא סבלה ממצב קודם בעמוד שדרה מותני ואילו בסמוך לאירוע התאונה החלה בתלונות על כאבי גב והקרנה לרגל שמאל, והדבר מעיד על קשר סיבתי של גרימה ו/או החמרה במצבה. עוד טען, כי המומחה לא התייחס במסגרת חוות דעתו לקביעותיו של דר' קליגמן כפי שהובאו באישור הרפואי מטעמו מיום 24.05.12, ולפיהן צוין כי כבר ביום 30.12.08 התובעת נבדקה במיון והתלונה על חבלה בגב. בהתאם לסברה שבאותו אישור רפואי, קיים קשר סיבתי בין הממצאים בעמוד שדרה מותני לבין התאונה, וזאת לאור מנגנון התאונה, סמיכות התלונות, היעדר עבר רפואי ו/או טראומה אחרת בעמוד השדרה המותני.

על כן לדעתו, לאור הסתירות ואי הבהירות אשר עלו בחוות דעתו של דר' לפידוס, כמו גם לאור נקיטתו באסכולה מחמירה ו/או לא מבוססת, אין לקבל את חוות דעתו בשאלת הקשר הסיבתי בין התאונה לבין הפגיעה בעמוד שדרה מותני.

16. ב"כ הנתבע, מצידה, הדגישה כי יש לאמץ את חוות דעת המומחה ולדחות את התביעה. דיון והכרעה -

17. המחלוקת שנותר להכריע בה בתביעה שבפנינו, נוגעת לשאלת הקשר הסיבתי בין הליקוי ממנו סובלת התובעת בעמוד שידרה מותני לבין אירוע תאונת הדרכים כהגדרתו לעיל.

כאמור, מטעם הצדדים הוסכם כי לצורך הכרעה במחלוקת האמורה ימונה מומחה רפואי.

על משקלה המכריע של חוות הדעת של המומחה - היועץ הרפואי, המתמנה על ידי בית הדין, חזר ושנה בית הדין הארצי בפסיקתו.

כבר נאמר גם כי, חוות דעתו של המומחה מטעמו היא בבחינת "אורים ותומים" לבית הדין בתחום הרפואי וככלל, בית הדין מייחס משקל מיוחד לחוות הדעת המוגשת לו ע"י המומחה מטעמו, יסמוך ידו עליה ולא יסטה מקביעותיו אלא אם כן קיימת הצדקה עובדתית או משפטית יוצאת דופן לעשות כן (ראה לעניין זה דב"ע נו 244 - 0 המוסד לביטוח לאומי - יצחק פרבר, לא פורסם; עב"ל 1035/04 דינה ביקל - המוסד לביטוח לאומי, לא פורסם).

בית הדין נהג לייחס משקל רב לחוות הדעת של מומחה מטעם בית הדין וזאת מן הטעם שהאובייקטיביות של המומחה מטעם בית הדין גדולה יותר ומובטחת במידה מירבית מעצם העובדה, שאין הוא מעיד לבקשת צד ואין הוא מקבל שכרו מידי בעלי הדין (דב"ע 411/97 דחבור בוטרוס - המוסד לביטוח לאומי, עבודה ארצי, כרך לב [1], 322). בענייננו, הומצאו שתי חוות דעת רפואיות, כאשר המומחה הראשון, דר' אלכסנדר ברוסקין לא נפסל, ודר' לב לפידוס מונה כמומחה נוסף בתיק, ועל כן אנו מתחשבים בחוות דעתם של שני המומחים שהתמנו מטעם בית הדין (ראה עב"ל 341/96 שמעון מליחי - המוסד לביטוח לאומי פד"ע לד 377).

מעיון בשתי חוות הדעת, עולה כי שני המומחים היו מצויים בדיוק באותה הדעה, באשר להעדר כל קשר סיבתי בין הליקוי ממנו סובלת התובעת בעמוד שידרה מותני לבין תאונת הדרכים, לרבות לא בדרך של החמרת מצב.

שלילת אותו קשר סיבתי נומקה על ידי שני המומחים בנימוקים זהים - העדר תלונות ביחס לכאבי גב תחתון בסמוך למועד התאונה, אופיין של אותן תלונות וממצאי בדיקת ה - CT מיום 05.05.10.

נוכח אותם ממצאים, דעתם של שני המומחים הייתה כי המדובר בליקוי על רקע תהליך ניווני-תחלואתי ולא חבלתי.

בהתאם לכך, ומשזו היא עמדתם של שני המומחים שמונו מטעם בית הדין בדבר שלילת הקשר הסיבתי, הרי שלא מצאנו לייחס משקל נכבד להפניה שבחוות דעתו של דר' לפידוס לעניין הספרות הרפואית שלפיה מקובל לראות בפריצת דיסק בעמוד שידרה תוצאה של תהליך ניווני בדיסק עצמו. משכך גם לא מצאנו בנסיבות העניין שיהא זה נכון לראות את דר' לפידוס כמי שנוקט בגישה ו/או באסכולה מחמירה (ראו למשל, בר"ע 105/09 יגאל אלון - המוסד לביטוח לאומי, ניתן ביום 03.05.09; עב"ל 672/08 חיים וייצמן - המוסד לביטוח לאומי, ניתן ביום 21.06.09; עב"ל 222/09 דוד חסין נגד המוסד לביטוח לאומי, ניתן ביום 01.10.09; עב"ל 208/09 יהושע לב - המוסד לביטוח לאומי, ניתן ביום 13.02.11).

ב"כ התובעת מייחסת משקל רב לעובדה, לפיה התובעת לא סבלה ממצב קודם בעמוד שידרה מותני. לעניין זה כבר נקבע כי המומחה אינו חייב להצביע על הסיבה שגרמה לליקוי, ותפקידו הינו לסייע לבית הדין בקביעת הקשר הסיבתי, קביעה שנעשית, בסופו של יום, על ידי בית הדין לו נתונה הסמכות לדון בתביעה ולהכריע בה. בהקשר לכך כבר נפסק כי -

"...אין חזקה שבדין, כי כל ליקוי רפואי הינו בגדר "פגיעה בעבודה", אלא אם הוכח אחרת. ההיפך הוא הנכון, ליקוי אינו נחשב כ"פגיעה בעבודה" אלא אם הוכח הקשר הסיבתי, הרפואי והמשפטי, בין הליקוי לבין טראומה או טראומות מצטברות בעבודה. אף במחלת מקצוע יש להוכיח קשר סיבתי כאמור, אף כי קיימת בעניין זה חזקה שבדין (ראו תקנה 46 לתקנות הביטוח הלאומי (ביטוח מפני פגיעה בעבודה), התשי"ד - 1954).

המומחה הרפואי הממונה על ידי בית הדין מחווה דעתו על פי מיטב הידע הרפואי המצוי לעת מתן חוות הדעת... המומחה הרפואי, אינו חייב להוכיח באותות ובמופתים מה הם הגורמים המוכחים למחלת המבוטח. די בכך שיחווה דעתו באופן ברור, על פי מיטב ידיעותיו, מומחיותו ושיפוטו הרפואי, על קיומו או העדרו של קשר סיבתי בין המחלה או הליקוי לבין תנאי העבודה". (עב"ל 215/05 מוריס מרגיה - המוסד לביטוח לאומי, ניתן ביום 05.11.06).

כמו כן, לא מצאנו כל ממש בטענת ב"כ התובעת, לפיה המומחה נתפס לטעות עובדתית ומשפטית בהתעלמו בהקשר זה מהאישור הרפואי של דר' קליגמן בו צוין כי התובעת התלוננה על חבלה בגב עוד ביום 30.12.08. ואומנם, בהתאם לאישור הרפואי התובעת התלוננה ביום 30.12.08 על "חבלה בגב", וזאת להבדיל מ"כאבי גב תחתון" עליהם התלוננה התובעת רק "בתאריך 01.01.09", היינו כעבור שבעה ימים ממועד התאונה. ויודגש, שהאישור הרפואי עליו משליך ב"כ התובע את יהבו אינו כולל כל קביעה איתנה ביחס לשאלת הקשר הסיבתי בין הממצא בעמוד שידרה מותני לבין התאונה. קשר סיבתי כזה נומק באותו אישור רפואי במילים של "סביר להניח" וכי "טרם התאונה הנידונה לא נפגעה או סבלה מכאבי גב תחתון". וזאת להבדיל מקביעות שני המומחים שמונו מטעם בית הדין, שקביעותיהם נומקו באופן בהיר, מקיף וענייני.

יתר טענות ב"כ התובעת הינן טענות רפואיות - מקצועיות, ולא שוכנענו כי יש לקבל את גישתה ולהעדיפה על פני מסקנותיהם של המומחים שמונו מטעם בית הדין.

18. משכך, ולאור מסקנות שני המומחים בחוות דעתם ובתשובותיהם לשאלות ההבהרה - לא נותר אלא לשוב ולדחות את התביעה ככל שהיא נוגעת לפגיעה בעמוד שידרה מותני.

בהתחשב בכך שמדובר בתובענה מתחום הביטחון הסוציאלי, אין צו להוצאות.

19. במידה ומי מהצדדים יבקש לערער על פסק דין זה עליו להגיש ערעור לבית הדין הארצי לעבודה בירושלים וזאת בתוך 30 יום מיום קבלת עותק פסק הדין.

ניתן היום, ו' שבט תשע"ג, 17 ינואר 2013, בהעדר הצדדים ויישלח אליהם.

מר יצחק רז	ורד שפר, שופטת	מר מוחמד גנאים
נציג ציבור (עובדים)	נשיאה	נציג ציבור (מעבידים)